

BB-7190

B. Com. (Bridge Course in Commerce) Examination
May - 2022
Statistics

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50]

સૂચના :

(1)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવસ્થા લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	
Name of the Examination :	
☒ B. Com. (Bridge Course in Commerce)	
Name of the Subject :	
☒ Statistics	
Subject Code No. :	Section No. (1, 2,.....) : NIL
7190	

Seat No.:

<input type="text"/>					
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

- (2) જમણી બાજુનાં અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ સૂચવે છે.
(3) સાંખ્યકીય કોષ્ટકો વિનંતી કરવાથી આપવામાં આવશે.
(4) સાધા કેલક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકાશે.

1 (અ) ગૌણ માહિતી મેળવવાનાં પ્રાપ્તિસ્થાનો જણાવો. [03]

(બ) નીચેની માહિતી પરથી મધ્યક, મધ્યસ્થ અને બહુલક શોધો. [06]

X :	5 - 7	7 - 10	10 - 15	15 - 25	25 - 30	30 - 40	40 - 50
f :	2	5	13	20	8	12	10

(ક) નીચેની માહિતી પરથી ચતુર્થક વિચલન અને ચતુર્થક વિચલનાંક શોધો. [04]

19, 25, 35, 10, 24, 08, 12, 05, 20, 30.

અથવા

1 (અ) આર્થિકસરેરાશનાં લક્ષણો જણાવો. [03]

(બ) જો કોઈ માહિતી માટે $Z - M = 2.5$ અને $M\bar{d}y = 20$ હોયનો, મધ્યસ્થ અને બહુલક શોધો. [03]

(ક) નીચેનીમાહિતી પૂર્ણી મધ્યકને આધારે સરેરાશ વિચલન શોધો. [03]

1.8, 2.3, 3.9, 2.0, 1.5

(૩) વન-ડે મેયમાં બે કિક્ટરો A અને B અંગેની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે તો જણાવો કે ક્યો કિક્ટર [૦૪]
વધુ ભરોસાપાત્ર છે.

$$\text{કિક્ટર} A : \bar{X} = 44, S^2 = 171$$

$$\text{કિક્ટર} B : \bar{X} = 53, S = 24.35$$

૨ (અ) સામાયિક શ્રેણી એટલે શું? વલાણ શોધવાની ચલિત સરેરાશની રીતનાં ફાયદા અને ગેરફાયદા [૦૪]
જણાવો.

$$(બ) જો {^{(n+2)}P_3} : {^{(n+1)}P_3} = 10 : 7 \text{ હોયતો, } n \text{ થોડો.} [૦૩]$$

$$(ક) જો (3). {^n}P_3 : (44). {^n}P_3 \text{ હોયતો. } n \text{ થોડો.} [૦૨]$$

(૪) નીચેની માહિતી પરથી ત્રણ વર્ષથી ચલિત સરેરાશ શોધો. [૦૪]

વર્ષ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
વેચાણ (વાખ રૂ. માં)	03	04	08	06	07	11	09	10	14	12

અથવા

૨ (અ) સામાયિક શ્રેણી ના ઉપયોગો જણાવો. [૦૪]

(બ) STATISTICS શરૂઆતનાં બધાજ અકશરોનો ઉપયોગ કરીને કુલ કેટલા નવા શરૂઆતો બનાવી શકાય?

$$(ક) જો {^n}C_{12} = {^n}C_8 \text{ હોયતો, } {^{22}}C_n \text{ થોડો.} [૦૩]$$

(૪) નીચેની માહિતી પરથી ચાર વર્ષથી ચલિત સરેરાશ શોધો. [૦૪]

વર્ષ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
આપક (હજાર રૂ. માં)	150	157	165	160	168	172	177	175	180	185

૩ (અ) સહસંબંધાંક એટલેશું? વિકીર્ણ આકૃતિની રીતનાં ફાયદા અને ગેરફાયદા જણાવો. [૦૪]

(બ) નીચેની માહિતી પરથી Y ની X પરની નિયતસંબંધ રેખા મેળવો. [૦૪]

$$\sum x = 1020, \sum y = 990, \sum (x - 170)^2 = 60, \sum (y - 165)^2 = 105,$$

$$\sum (x - 170)(y - 165) = 45.$$

$$(ક) એકદ્વિવલમાહિતી પરથી નીચેનાં પરિણામો મળે છે. તો તેના પરથી સહસંબંધાંક શોધો. n = [૦૪]$$

$$10, \sum (x - \bar{x}) = 72, S_x = 3, \sum (y - \bar{y})^2 = 160.$$

અથવા

3 (અ) નિયતસંબંધ એટલે શું? નિયતસંબંધાંકોનાં ગુણધર્મો જણાવો. [૦૪]

(બ) જો, $\bar{x} = 60$, $\bar{y} = 75$, $S_x^2 : \text{cov}(x, y) = 5 : 3$ હોય તો, y ની x પરની નિયતસંબંધ રેખા મેળવો અને તેના પરથી જ્યારે $x = 65$ હોયત્યારે y ની કિંમતનું અનુમાન મેળવો.

(ક) જો $n = 6$, $\sum x = 58$, $\sum y = 40$, $\sum xy = 431$, $\sum x^2 = 606$, $\sum y^2 = 316$ હોયતો x અને y વચ્ચેનો સહસંબંધાંક શોધો. [૦૪]

4 (અ) સૂચકાંક એટલેશું? ફિશરનાં સૂચકાંકને આદર્શસૂચકાંક શા માટે કહેવામાં આવે છે? [૦૪]

(બ) નીચેની માહિતી પરથી કૌટુભૂક બજેટપદ્ધતિથી વર્ષ 2018 માટે જીવન નિર્વાહનો સૂચકાંક શોધો. [૦૬]

વસ્તુ	2014		2018
	જથ્થો	ભાવ(રૂ.)	ભાવ(રૂ.)
A	64	15	18
B	40	32	40
C	15	12	14
D	25	50	70

(ક) નીચેની માહિતી પરથી સહસંબંધાંકની કિંમત શોધો. [૦૨]

$$n = 20, \text{cov}(x, y) = -50, S_x = 15, y \text{ નું વિચરણ} = 64.$$

અથવા

4 (અ) જથ્થાબંધ ભાવના સૂચકાંકનાં મુખ્ય મુદ્દાઓ જણાવો. તથા અચલ આધાર વર્ષની રીત નાં ગુણદોષ જણાવો.

(બ) નીચેની માહિતી પરથી ફિશરનાં આદર્શ સૂચકાંકની રચના કરો. [૦૬]

વસ્તુ	આધાર વર્ષ		ચાલુ વર્ષ	
	ભાવ(રૂ.)	ખર્ચ (રૂ.)	ભાવ(રૂ.)	ખર્ચ (રૂ.)
A	9	45	15	75
B	8	80	12	132
C	4	24	05	30
D	1	04	1.25	10

(ક) એટલે, $U = \frac{x-5}{3}$ અને $V = \frac{y-8}{5}$ તથા $b_{yx} = 0.9$ હોયતો b_{vu} ની કિંમત શોધો. [૦૨]

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
- (2) Figures to the right indicates full marks of the questions.
- (3) Statistical tables would be given on requests.
- (4) Simple calculator can be used.

1 (a) State the sources to get the secondary data. [03]

(b) Find the mean, median and mode from the following data; [06]

X :	5 - 7	7 - 10	10 - 15	15 - 25	25 - 30	30 - 40	40 - 50
f :	2	5	13	20	8	12	10

(c) Obtain quartile deviation and co-efficient of quartile deviation from the [04] following data; 19, 25, 35, 10, 24, 08, 12, 05, 20, 30.

OR

1 (a) State the characteristics of ideal average. [03]

(b) If, for a data, $Z - M = 2.5$ and Mean = 20, then find median and mode. [03]

(c) Find the value of mean deviation from mean for the following data; [03]

1.8, 2.3, 3.9, 2.0, 1.5

(d) The information regarding two cricketer A and B is given below, then which [04] cricketer is more reliable.

Cricketer - A: $\bar{X} = 44$, $S^2 = 171$

Cricketer - B : $\bar{X} = 53$, $S = 24.35$

2 (a) What is time series? Also state the advantages and disadvantages of the [04] method of moving average to find the trend.

(b) If, $(n+2)P_3 : (n+1)P_3 = 10 : 7$, then find the value of 'n'. [03]

(c) If, $(3).^2nP_3 : (44).^nP_3$, then find the value of 'n'. [02]

(d) Find the Three year moving average for the following data; [04]

Year	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sales (in lakhs of Rs.)	03	04	08	06	07	11	09	10	14	12

OR

- 2** (a) State the uses of time series. [04]
 (b) How many new words can be formed by using all the letters of the word STATISTICS. [02]
 (c) If, ${}^nC_{12} = {}^nC_8$, then find the value of ${}^{22}C_n$. [03]
 (d) Obtain the Four year moving average for the following data; [04]

Year	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Income (in Thousand Rs.)	150	157	165	160	168	172	177	175	180	185

- 3** (a) What is correlation? State the advantages and disadvantages for the [04] method of Scatter diagram.

- (b) Obtain the regression line of Y on X from the following data; [04]

$$\sum x = 1020, \sum y = 990, \sum(x - 170)^2 = 60, \sum(y - 165)^2 = 105, \\ \sum(x - 170)(y - 165) = 45.$$

- (c) The following data is obtained from a bivariate information, calculate the [04] value of coefficient of correlation from it.

$$n = 10, \quad \sum(x - \bar{x}) = 72, \quad S_x = 3, \quad \sum(y - \bar{y})^2 = 160.$$

OR

- 3** (a) What is regression? State the properties of regression coefficients. [04]

- (b) If, $\bar{x} = 60$, $\bar{y} = 75$, $S_x^2 : \text{cov}(x,y) = 5 : 3$ then obtain the regression [04] equation of Y on X. Also estimate the value of Y, when X = 65.

- (c) If, $n = 6$, $\sum x = 58$, $\sum y = 40$, $\sum xy = 431$, $\sum x^2 = 606$, $\sum y^2 = 316$ then find the value of coefficient of correlation between X and Y. [04]

- 4** (a) What is Index number? Why Fisher's index number is called ideal index [04] number?

(b) From the following data, find the value of the cost of living index number by family budget method for the year, 2018. [06]

Commodity	2014		2018
	Quantity	Price (Rs.)	Price (Rs.)
A	64	15	18
B	40	32	40
C	15	12	14
D	25	50	70

(c) Calculative the value of coefficient of correlation for the following data; [02]

$$n = 20, \text{cov}(x, y) = -50, S_x = 15, \text{variance of } y = 64.$$

OR

4 (a) State the main points of the wholesale price index number. Also state the merits and demerits of the fixed base year method. [04]

(b) Obtain the value of Fisher's ideal index number for the following data; [06]

Commodity	Base Year		Current Year	
	Price (Rs.)	Expenditure (Rs.)	Price (Rs.)	Expenditure (Rs.)
A	9	45	15	75
B	8	80	12	132
C	4	24	05	30
D	1	04	1.25	10

(c) If, $U = \frac{x-5}{3}$ and $V = \frac{y-8}{5}$ and $b_{yx} = 0.9$ then find the value of b_{vu} [02]